

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Zákon, ktorým sa dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2023/128>

Materiál v pripomienkovom konaní do 14.03.2023

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál bol predložený do medzirezortného pripomienkového konania Ministerstvom spravodlivosti SR ako iniciatívny materiál

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Návrh zákona reaguje na aktuálnu situáciu nízkeho počtu kvalifikovaných lekárov, sestier a pôrodných asistentiek. Pri nezabezpečení potrebného počtu kvalifikovaných lekárov, sestier a pôrodných asistentiek hrozia zdravotne najzraniteľnejšej skupine ľudí, a to pacientom s ťažkým stavom v nemocniciach, závažné následky poškodenia zdravia a straty ľudského života. Na základe vyššie uvedeného je potrebné prijať návrh zákona, ktorým sa zavádza nový trestný čin „Ohrozenie poskytovania zdravotnej starostlivosti“,

Účinnosť návrhu zákona sa navrhuje od 01.07.2023

Postoj RÚZ k materiálu

Návrh zákona, ktorým sa zavádza nový trestný čin „Ohrozenie poskytovania zdravotnej starostlivosti“. RÚZ s predloženým návrhom zákona zásadne nesúhlasí a požaduje jeho stiahnutie z legislatívneho procesu.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka k návrhu zákona ako celku.

Žiadame stiahnutie návrhu zákona z prebiehajúceho legislatívneho procesu a nepokračovanie v ňom

Odôvodnenie:

Návrhom zákona sa zavádza trestnoprávna zodpovednosť štatutárneho orgánu alebo člena štatutárneho orgánu poskytovateľa zdravotnej starostlivosti prevádzkujúceho nemocnicu, ktorý ohrozuje poskytovanie zdravotnej starostlivosti, a to v podobe zavedenia nového trestného činu: Ohrozenie poskytovania zdravotnej starostlivosti. V zmysle dôvodovej správy k návrhu zákona je cieľom navrhovanej právnej úpravy najmä preventívne pôsobenie hroziaceho trestu, čím sa zabezpečuje ochrana najohrozenejšej skupiny osôb. Návrh zákona považujeme za neprijateľný, absolútne neprimeraný, v rozpore so základnými zásadami trestného práva a vyvolávajúci právnu neistotu. Úlohou trestného práva je ochrana spoločnosti pred kriminalitou. Trestné právo používa najtvrdšie a najcitelnejšie prostriedky štátneho donútenia, ktoré výrazne zasahujú do práv a slobôd osôb, proti ktorým sa vedie trestné konanie. Medzi jednu zo základných zásad trestného práva patrí zásada subsidiarity, resp. princíp ultima ratio, v zmysle ktorého sa majú prostriedky trestného práva použiť až ako krajný prostriedok štátu na ochranu určitým, trestným zákonom taxatívne vymedzeným spoločenským vzťahom, v prípade že prostriedky iných právnych odvetví sú neúčinné na ochranu takýchto vzťahov. Zásada subsidiarity vyžaduje, aby štát uplatňoval prostriedky trestného práva zdržanlivo, to znamená predovšetkým tam, kde iné najmä súkromnoprávne prostriedky zlyhávajú alebo nie sú efektívne. Návrh zákona je v priamom rozpore s touto zásadou, vzhľadom k tomu, že na riešenie nedostatku pracovníkov v zdravotníctve využíva trestné právo, čo považujeme za absolútne neprípustné. Využívanie prostriedkov trestného práva na zabezpečenie dostatočného množstva pracovníkov v akomkoľvek odvetví, nielen v odvetví zdravotníctva, je v zvrchovanom, demokratickom a právnom štáte, za ktorý sa Slovenská republika v zmysle čl. 1 ods. 1 Ústavy SR považuje, neakceptovateľné. Nie je možné objektívne tvrdiť, že návrh zákona je skutočne jediným krajným riešením nedostatku pracovníkov v zdravotníctve. Zároveň, odôvodnenie zavedenia navrhovanej právnej úpravy uvedené v dôvodovej správe považujeme za nedostatočné, keďže neuvádza, aké iné, menej invazívne riešenia situácie nízkeho počtu pracovníkov v zdravotníctve boli implementované a vyhodnotené ako neefektívne a prečo je jediným možným riešením trestnoprávna zodpovednosť štatutárov. Návrh zákona zároveň vzbudzuje dojem, že prostriedkami

trestného práva je možné trestať štatutárov akýchkoľvek spoločností za to, že nedisponujú dostatočným počtom zamestnancov alebo za akékoľvek iné konanie, ktoré bude podľa predkladateľov návrhov zákonov vyhodnotené ako nebezpečné alebo ohrozujúce život a zdravie ľudí. Problémy súvisiace s trhom práce, ekonomickou krízou, pandémiou alebo inými vonkajšími faktormi nemožno riešiť skratkovito a nástrojmi trestného práva. Návrh zákona je na základe vyššie uvedeného neakceptovateľný, a preto žiadame jeho stiahnutie z legislatívneho procesu a nepokračovanie v ňom.

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2023/128>